

OBSAH	str.
ÚVOD	3
1. PODSTATA A OBSAH VÝCHOVNÉHO PROCESU	5
1.1. Pojem a podstata výchovného procesu	5
1.2. Metodologické základy komunistické výchovy	9
1.3. Vnější a vnitřní podmíněnost vývoje a výchovy osobnosti	13
1.4. Cíle výchovného procesu	16
1.5. Složky výchovy	22
1.6. Průběh výchovného procesu	26
2. ZÁSADY KOMUNISTICKÉ VÝCHOVY	33
2.1. Podstata zásad výchovného procesu	33
2.2. Charakteristika výchovných zásad	39
3. METODY VÝCHOVY	47
3.1. Pojem a podstata metody výchovy	47
3.2. Problematika klasifikace výchovných metod	48
3.3. Charakteristika výchovných metod	52
4. FORMOVÁNÍ KOMUNISTICKÉHO SVĚTONÁZORU	63
4.1. Světový názor a přesvědčení	65
4.2. Vědecké vědomosti - základ dialekticko- -materialistického světového názoru a vztahu ke skutečnosti	66
4.3. Výchova k vědeckému světovému názoru jako pedagogický problém	67
4.4. Vědecká ateistická výchova jako součást for- mování komunistického světového názoru u žáků	69
4.5. Zásady vědecké ateistické výchovy na školách	72
5. FORMOVÁNÍ KOLEKTIVU A JEHO PŮSOBENÍ NA OSOBNOST ŽÁKA	76
5.1. Podstatné znaky kolektivu - základní kolek- tiv	76

5.2. Etapy utváření kolektivu; druhy kolektivů	78
5.3. Nejdůležitější metody stmelování a výchovy žákovského kolektivu	80
5.4. Kolektivismus v díle V. A. Suchomlinského	86
5.5. Zapojování třídního kolektivu do života školy	88
5.6. Vypracování teorie kolektivu v současné době	90
5.7. Problematika individuálního přístupu v ko- lektivní výchově	93
5.8. Kolektivní výchova dětí v pionýrské organizaci	95
6. MRAVNÍ VÝCHOVA ŽÁKŮ	98
6.1. Mravní výchova - vedoucí článek ve formování osobnosti	98
6.2. Marxisticko-leninské učení o komunistické morálce	101
6.3. Mravní kodex budovatele komunismu a složky mravní výchovy	103
6.4. Formování jednoty mravního vědomí, citů a cho- vání	106
6.5. Vzájemná podmíněnost mravních motivů a způ- sobů chování	110
6.6. Výchova k uvědomělé kázni	113
6.7. Výchova k socialistickému vlastenectví a pro- letářskému internacionalismu	115
6.8. Výchova k socialistickému humanismu	119
6.9. Výchova ke komunistickému vztahu k práci a společenskému vlastnictví	122
6.10. Mravní výchova dětí v pionýrské organizaci	125
7. IDEOVĚ POLITICKÁ VÝCHOVA A FORMOVÁNÍ SPOLE- ČENSKÉ AKTIVITY ŽÁKŮ	130
7.1. Postavení ideově politické výchovy, cíl a úkoly	130
7.2. Pochopení politiky KSČ jako vedoucí síly společnosti	132

7.3.	Zapojení mladé generace do společenského a politického života	134
7.3.1.	Formování aktivní sociální pozice osobnosti v kolektivu	134
7.4.	Žákovská samospráva jako prostředek ideově politické výchovy	137
7.5.	Ideově politická výchova dětí v pionýrské organizaci	142
7.6.	Funkce výchovných činností v ideově politické výchově žáků	143
7.7.	Metoda režimu	144
8.	PRACOVNÍ A TECHNICKÁ VÝCHOVA	150
8.1.	Vývoj názorů na pracovní a technickou výchovu	150
8.2.	Názory klasiků marxismu-leninismu	152
8.3.	Výchovný význam práce	155
8.4.	Pedagogické základy pracovní činnosti	157
8.5.	Obsah a úkoly pracovní a technické výchovy	159
8.6.	Pracovní a polytechnická výchova v PO SSM	162
8.7.	Pracovní výchova v pedagogickém odkazu V. A. Suchomlinského	163
8.8.	Profesionální orientace	164
9.	ESTETICKÁ VÝCHOVA	168
9.1.	Vývoj názorů na estetiku a estetickou výchovu	168
9.2.	Marxistické pojetí krásy a umění	170
9.3.	Místo estetické výchovy v systému komunistické výchovy	172
9.4.	Úkoly estetické výchovy	173
9.5.	Formy estetické výchovy	175
9.6.	Estetická a citová výchova dětí v pionýrské organizaci	179
10.	TĚLESNÁ VÝCHOVA	183

10.1. Vývoj názorů na tělesnou výchovu	183
10.2. Pojetí, cíl a úkoly tělesné výchovy	185
10.3. Prostředky tělesné výchovy	187
10.4. Spojení tělesné výchovy s přípravou k práci a obraně vlasti	188
10.5. Pojetí a cíl branné výchovy	191
10.6. Obsah a prostředky branné výchovy	192
10.7. Tělesná a branná výchova dětí v pionýrské organizaci	194
10.8. Úkoly a metodika pohlavní výchovy žáků	195
11. ÚLOHA SVAZÁCKÉ A PIONÝRSKÉ ORGANIZACE VE VÝCHOVNÉM PROCESU	199
11.1. Cíle a úkoly dětské a mládežnické organizace	199
11.2. Prostředky a formy výchovné činnosti v SSM	203
11.3. Pionýrská organizace a škola	208
12. MIMOTŘÍDNÍ A MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVNÁ PRÁCE	212
12.1. Historie mimoškolní výchovy	212
12.2. Výchova mimo vyučování v Sovětském svazu	215
12.3. Mimoškolní výchova u nás po r. 1948	216
12.4. Terminologie teorie výchovy mimo vyučování	217
12.5. Specifičnost výchovy v době mimo vyučování	219
12.6. Mimotřídní výchova	222
12.7. Mimoškolní výchova	226
13. VÝCHOVA DĚTÍ V RODINĚ	233
13.1. Historický vývoj rodiny a rodinné výchovy	233
13.2. Postavení rodiny v socialistické společnosti a její funkce	235
13.3. Zvláštnosti výchovy v rodině	237
13.4. Podmínky správné rodinné výchovy	239
13.5. Vzájemná spolupráce školy a rodiny při komunistické výchově dětí	242
13.6. Pedagogická osvěta rodičů	245

14.	VÝCHOVNÁ PRÁCE TŘÍDNÍHO UČITELE	249
14.1.	Funkce třídního učitele ve škole	249
14.1.1.	Pracovní úkoly třídního učitele	252
14.2.	Pedagogická diagnóza žáků	253
14.2.1.	Chyby v poznávání žáků	254
14.2.2.	Metody poznávání žáků	256
14.3.	Pedagogická diagnóza kolektivu	259
14.4.	Pedagogická prognóza a realizace výchovného programu	260
14.5.	Přímé výchovné působení třídního učitele na žáky	263
14.6.	Koordinace výchovného působení hlavních výchovných činitelů	266
14.6.1.	Spolupráce třídního učitele s pionýrskou organizací	268
14.6.2.	Žákovská samospráva	271
14.6.3.	Spolupráce třídního učitele s rodiči žáků	273
14.7.	Pedagogická dokumentace třídního učitele	275
15.	PŘÍLOHY	278
15.1.	Metodický návod k organizaci a činnosti žákovské samosprávy na ZDŠ	278
15.2.	Výňatek z "Metodického návodu k výchově k rodičovství na základních devítiletých školách"	282
15.3.	Výňatek ze "Zásad o výchově k rodičovství na školách II. cyklu v ČSR"	284
15.4.	Pomocná osnova pro soustavné pozorování a charakteristiku žáků	285
15.5.	Přehled nejběžnějších prostředků a forem přímého výchovného působení třídního učitele na žáky	288
	Obsah	290